

Jégverés utáni teendők

Az utóbbi években egyre többet lehet hallani a klímaváltozás várható hatásairól, a termelők azonban a mindennapi munkájuk során tapasztalhatják azokat az extrém időjárási tényezőket, melyek a gazdálkodásukat/eredményességüket nagymértékben befolyásolják. Az egymást követő évjáratok egyre nagyobb kihívást jelentenek. Egyik évben az özvízszerű esők, jég és járványos gombabetegségek, máskor az aszály jelent megoldandó feladatot. 2016 év első felében tapasztalhattunk csapadékhiányt, tavaszi fagyot, hőséget és jégesőt is, melyek a szőlőtermesztő gazdák számára jelentős termés kiesését okozták. Legutoljára az áprilisi fagyok után 2016. július 15-én sújtotta a térséget jégeső, mely egyes területeken 20-30%-nál is nagyobb kárt okozott. Szerencsére nem volt olyan súlyos, mint Somló és a Balaton felvidék esetében.

A jégesők okozta károk közül legközvetlenebb kár a termést érő mechanikai sérülés, illetve az ennek következtében fellépő fertőzések, melyek a sebzéseken keresztül fertőzik a termést, a leveleket és hajtásokat. A termés eladhatatlanná válik vagy jóval gyengébb minőségű lesz. Ezen túlmenően előfordulhat olyan intenzív jégverés is, melynek következtében maga a tőke is komoly sérüléseket szenvedhet, így még a következő évek árbevétele is kieshet. A növény levelén és szárán keletkezett sebek kiváló táptalajt biztosítanak a gombák számára, éppen ezért a szőlészeknek jobban oda kell figyelni a növényvédelemre, azaz növelni kell a permetezések számát. A növénynek segíteni kell a stressz hatások minél hamarabbi és hatékonyabb leküzdésében, a regenerálódások elősegítésében, és a kórokozók távoltartásában. Legfontosabb, hogy a sebzéseket minél hamarabb lezárjuk réz hatóanyagú szerekkel (réz-hidroxid, réz-oxiklorid), a stressz hatás csökkentésére növénykondicionáló készítmény alkalmazásával van lehetőség. A réz hatóanyag szövetvastagító hatása akadályozhatja a másodlagos fertőzések kialakulását. A levéltrágyázás nagyon előnyös a gombabetegségekkel és sérülésekkel (jégkár) szemben ellenállóbb epidermisz és a levél élettartamának növekedése miatt is, a lombfelület tovább fennmarad, tovább termel cukrokat az áttelelő vesszők számára. A széthasadt bogyók botritisz elleni védelmét folpet, pirimetanil, ciprodinil, boszkalid, tebukonazol hatóanyagú készítményekkel tudjuk megoldani.

Később, a szőlő fűrtzáródása, zsendülése környékén bekövetkező jégverés után nagyon gyakran alakul ki fakórothadás, mely ellen a rézkészítmények hatástalanok. Ebben az esetben javasolt a cimoxanil és folpet hatóanyagok egyszerre való kijuttatása a jégverést követő 24 órán belül.

A levéltelen, jégvert hajtásokon a hónaljrügyek hajtának ki, mivel megszűnik a letört főhajtás csúcsi részének gátló hatása. A tavaszi fagyok, vagy a jégkár következtében a hajtáscsúcsok sérülnek, így a hónaljrügyek és néhány téli rügy is növekedésnek indul, ami a növény bokrosodását és számos csökkent hajtás képződését eredményezi. Az adott tőkeforma fenntartása céljából egy azonnali metszés az esetek többségében feltétlenül indokolt. Célszerű ebben az esetben a megmaradt hajtásokat 2 rügyre visszavágni (ugyanúgy, mint mikor metszéskor 2 rügyes csapokat vágunk), ezzel elérhetjük, hogy a fejlődő hajtásokból a jövő évi szálvessző kinevelhető lesz. A visszavágással együtt megakadályozzuk a jégvert hajtások bokrosodását is. Az 1-2 rügyre visszavágott részből előtörő hónaljhajtást természetesen ki kell hónaljazni.

Dr. Németh Krisztina